

DOTAZ: co sledovat odděleně u ubytovaných a dojíždějících? provar nebo spotřební koš?

ODPOVĚĎ: jednoznačně provar. koš nemá logiku!

proč vůbec sledovat tyto skupiny odděleně?

No na to je jednoduchá odpověď. Aby jedna skupina strávníků nejedla na úkor druhé. Tedy aby šlo dohledat, jestli například na úkor ubytovaných (tedy těch, kteří odebírají celodenní stravu) nepřilepšujeme dojíždějícím (tedy těm, co chodí jen na obědy). Tedy to je alespoň většinová představa pracovníků kontrol všeho druhu. Ono budeme-li upřímní, tak je to spíše naopak. Spíše se přilepšuje ubytovaným na úkor těch, co chodí jen na obědy. Přeci jen jsou to žáci u nás ubytovaní, máme tedy za ně tak nějak větší pocit zodpovědnosti. Jsou tak nějak více naši.

provar

Je ekonomický ukazatel, který nám říká, jak jsme na tom ve vztahu ke strávníkům. Máme-li úsporu, je to sice pro nás pěkné, ale znamená to, že vlastně porušujeme zákon. Podle něj totiž strávníci hradí cenu surovin. A pokud si část té částky, kterou zaplatili, necháme (úspora totiž není nic jiného) tak ty strávníky vlastně okrádáme. Nenakoupili jsme to, co jsme nakoupit měli (mohli). V opačném případě, tedy máme-li provar, tak strávníky rozhodně neokrádáme, ale nezákonně jim přilepšujeme na úkor vlastní organizace. Protože ta částka navíc, jde do nákladů školy a tím pádem musí být uhrazena z příspěvkových peněz.

Proto se také všichni, seč mohou, snaží, aby v rozumném období měli stav provaru plus mínus nulový (vyrovnaný). A k tomu lze většinou dojít jen tak, že si správným sestavováním jídelníčku vytvoříme přiměřenou úsporu, kterou na konci období rozpustíme. Nakoupíme banány, jablka, zákusek atp. Někdo to dělá na konci každého měsíce, jiní na konci kalendářního roku a ti rozumní na konci školního roku. Neboť logicky uvádějí, že ti strávníci, kteří chodili na jídlo v konkrétním školním roce, tu úsporu vytvořili a oni mají také právo, aby jim byla rozpuštěna. Sice jsem se ještě nesetkal s nějakou výtkou kontroly na toto téma, ale docela dobře si dokážu představit, že by dali do zápisu, že hospodaření není OK, neboť úsporu na konci školního roku vytvořili i strávníci posledních ročníků, na jejichž úkor budou hodovat nově nastoupivší žáci v novém školním roce.

provar celkově a odděleně na dojíždějící a ubytované

Máme-li například celkovou úsporu 100, budeme určitě spokojeni, jak krásně vyrovnaně hospodaříme. Pokud bude ale úspora u ubytovaných 5.100 a provar u dojíždějících -5.000, pak to ukazuje na nehezké hospodaření. Ubytovaným jsme nenakoupili suroviny za 5000 (neměli je ve snídaních a večeřích). Peníze jsme si sice nenechali, ale nakoupili za ně suroviny do obědů (navíc 5.000). Tedy strávníkům, kteří chodí na obědy, jsme přilepšili na úkor snídaní a večeří. Pokud by to bylo obráceně, tedy u dojíždějících by byla úspora 5100, a u ubytovaných provar -5000, pak šidíme obědy a vylepšujeme a snídaně a večeře.

Myslím, že každý chápe, že už jen vědět, zda nepřilepšujete jedné skupině strávníků na úkor druhé, je dobrá informace pro vás jako provozovatele. Proto lze v SW sledovat odděleně provar na celodenní stravu a oběd ve volbě **Peníze - Jídlna provar - A jednotlivá jídla**.

spotřební koš

Je jakýsi nutričně výživový ukazatel, pokus k nastolení vyvážené stravy. Odborníci stanovili pro základní skupiny surovin jejich množství, které by mělo být v jednom průměrném obědu, respektive celodenní stravě. Při tom ještě zohlednili jednotlivé věkové skupiny. Vytvořili systém, který mohou organizace v zásadě snadno sestavovat a kterým lze kontrolovat, jak se v jídelnách vaří. Jde vlastně o nástroj, který měl, a asi ještě stále má, napomoci k tomu, aby strava byla vyvážená. Systém je ale pro své zjednodušení velmi hrubý. Proto i jeho výsledky jsou vždy hrubé. S tím by k tomu měli přistupovat i kontrolní orgány. Pokud je pracovník kontroly znalý věci, ví, že nemůže očekávat plnění Spotřebního koše s přesností na 100%. Ale vždy v nějakém rozptylu + - 30%. Je jasné, že když věci nerozumí, jsou jeho požadavky zcela absurdní.

spotřební koš celkově a odděleně na dojíždějící a ubytované

Ať se snažím jak chci, nevidím žádný smysl toho, že bych například údaj o mléku a mléčných výrobcích ze spotřebního koše znal nejen celkově, ale i odděleně na dojíždějící a ubytované. Snad jen to, že když celkově plním normu třeba na 85%, a u ubytovaných na 90% a u dojíždějících na 82%, tak z toho bych vyhodnotil, že bych v zásadě měl přidat v mléku jako takovém a navíc, že bych ho měl víc tlačit do oběda než na snídaně. Rozhodně z toho nelze vyvodit nic o tom, zda jedna skupina strávníků nejí na úkor druhé.

výdej surovin celkově a odděleně na dojíždějící a ubytované

To je již zajímavější.. Ve volbě **Sklad - Jaké byly výdeje - Prohlížení výdejek (A všechny výdeje za celý rok) - Jídlo** si lze nechat vypsát seznam surovin, které byly vydány například na snídaně. Navíc lze v přehledu udělat sumář po surovinách <F3>, čímž dostanete přehled o celkovém množství vydaných surovin do snídaní (+ průměrná cena + počet výdejů). A bude-li tam například vepřové koleno a přitom nic takového na snídaní nebylo, je to známka něčeho nejasného. Kdo si vlastně to vepřové koleno vzal? To, co je vydáváno na obědy, už tak zajímavé není, protože to jedí jak dojíždějící, tak i ubytovaní. Přehled je dosažitelný ale jen za předpokladu, že při zápisu výdeje vyplňujete číslo jídla, respektive jej za vás automaticky vyplní program při normování výdeje pomocí receptů a sestavených jídelníčků.